L’ajut suís a la Girona de la guerra

Ginebra, Lausana i el petit municipi de Le Locle socorren els gironins el 1938
No hi ha cap referència a la ciutat que faci memòria de l’ajut humanitari

L'Ajuda Suïssa va donar suport a les colònies gestionades per l'Ajut Infantil de la Rereguarda SCI International Archives (La Chaux-de-Fonds).

“Els nostres amics suïssos de l’Associació d’Amics de l’Espanya Republicana de Ginebra han acudit sol·lícitament a la nostra crida i hem rebut les dosis de suero antidiftèric necessàries. Aprofitem l’avinentesa per a testimoniar públicament als amics de Suïssa l’agraïment de la ciutat sencera pel seu gest magnífic d’ajuda i de companyerisme.” L’alcalde de Girona Pere Cerezo, agraïa, el 8 d’octubre del 1938, en un article publicat a la premsa, l’ajut suís, materialitzat en una tramesa de mil vaccins, que va permetre fer front a l’epidèmia de diftèria que s’havia declarat els últims mesos de la guerra. Cerezo recorda que els gironins que ho necessitin poden demanar la vacuna a l’Ajuntament presentant una certificació mèdica i se’ls entregarà gratuïtament.

L’últim any de la guerra, l’ajuda humanitària suïssa va ser especialment destacable. L’historiador Joaquim Nadal se’n fa ressò al llibre Girona 1939: porta de l’exili (L’Avenç, 2021), en què detalla la manca de proveïments a la ciutat i com la solidaritat internacional va significar un punt d’inflexió. Així l’Ajuntament va nomenar el regidor Rafael Portas l’interlocutor amb el comitè suís per gestionar l’aportació de queviures. El professor Andreu Oltramare, que era el president de la secció suïssa del Comitè Internacional d’Ajuda a l’Espanya Republicana, va visitar Girona la primavera del 1938. A aquella població afamada, els “amics suïssos” li van fer arribar sobretot queviures. Així, gràcies a les cent caixes de llet condensada que van trametre el desembre del 1938, l’Ajuntament les va poder repartir setmanalment a les famílies amb infants menors d’edat. Van arribar més combois: partides de roba d’abric, de pastes de sopa, de bacallà, de mongetes, de sabó, però també llibretes i joguines per als infants. D’aquesta manera, el 13 i el 16 de gener del 1939 es va celebrar la Festa del Nen. El primer dia es va organitzar al Teatre Municipal un acte de lliurament d’obsequis als escolars que més havien destacat en els seus treballs, mentre que el segon dia es van repartir a totes les escoles de Girona. Tots els regals que es van entregar a mitjans de gener del 1939, a tres setmanes perquè les tropes franquistes entressin pel carrer de l’Albereda, s’havien recollit a Ginebra en un recapte de Nadal el 8 de desembre del 1938.

L’historiador Joaquim Nadal recorda que el consistori gironí va voler agrair en especial a Ginebra, Lausana i el petit municipi de Le Locle, a Neuchâtel, la seva dedicació constant a socórrer els gironins. Així, el regidor Rafael Portas proposa substituir el nom de la plaça del Marquès de Camps pel de plaça de Suïssa i el nom de la carretera de Santa Eugènia pel de carrer de Ginebra. La proposta es va portar al ple del 30 de desembre del 1938.

Vuitanta-tres anys després no hi ha cap reconeixement a l’ajut suís en forma de placa en un carrer o en una plaça “que faci memòria dels efectes col·lectius de l’ajut internacional a una ciutat en guerra i a una població afamada i espantada”, recorda Nadal. Assenyala que el “gest de solidaritat i ajut humanitari roman intacte i traspassa el temps” i “oblidat i menystingut”, ens interpel·la per fer-ne “de la manera que sigui, memòria històrica”. Així apunta que no cal seguir la modificació de nomenclàtor aprovada pel consistori republicà del 1938 sinó que hi ha altres maneres d’agrair l’acció . Proposa o bé un dels plafons del Memorial Democràtic o en

un espai dels Jardins de la Devesa recordar-hi el que el 1938 van fer els amics suïssos pels gironins.

Publicat a:
-El Punt Avui. Girona 12-12-2021, Pàgina 20

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/2070050-l-ajut-suis-a-la-girona-de-la-guerra.html